

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2013/14/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 21 май 2013 година

за изменение на Директива 2003/41/ЕО относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване, Директива 2009/65/ЕО относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) и Директива 2011/61/ЕС относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, по отношение на предоверяването на кредитни рейтинги

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) Директива 2003/41/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ предвижда регулиране на равнище ЕС на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО). Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ предвижда регулирането на

равнище ЕС на предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК). Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾ предвижда регулирането на равнището на Съюза на лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове (ЛУАИФ). И с трите директиви се установяват пруденциални изисквания по отношение на управлението на риска от ИППО, от управляващите или инвестиционните дружества, които управляват ПКИПЦК, или съответно от ЛУАИФ.

(2) Един от ефектите на финансовата криза беше, че инвеститорите, в т.ч. ИППО, ПКИПЦК и алтернативните инвестиционни фондове (АИФ), се предоверяват на кредитните рейтинги при извършването на инвестициите си в дългови инструменти, без непременно да извършват свои собствени оценки на кредитоспособността на емитентите на тези дългови инструменти. За да се повиши качеството на инвестициите на ИППО, ПКИПЦК и АИФ и по този начин да се защитят инвеститорите в тези фондове, е целесъобразно да се въведе изискване за ИППО, за управляващите или инвестиционните дружества, които управляват ПКИПЦК, и за ЛУАИФ, да избягват да се доверяват единствено и механично на кредитни рейтинги или да ги използват като единствен параметър, когато оценяват риска, свързан с инвестициите на ИППО, ПКИПЦК и АИФ. Следователно общият принцип срещу предоверяването на кредитни рейтинги следва да бъде заложен в методите и системите за управление на риска на ИППО, управляващите или инвестиционните дружества, които управляват ПКИПЦК, и ЛУАИФ, като бъде съобразен с характерните им особености.

(3) За да бъде допълнително определен общият принцип срещу предоверяването на кредитните рейтинги, който следва да бъде въведен в директиви 2009/65/ЕО и 2011/61/ЕС, на Комисията следва да бъдат делегирани правомощията да приема актове съгласно член 290 от Договора за функционирането на Европейския

⁽¹⁾ ОВ С 167, 13.6.2012 г., стр. 2.

⁽²⁾ ОВ С 229, 31.7.2012 г., стр. 64.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 16 януари 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 13 май 2013 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 235, 23.9.2003 г., стр. 10.

⁽⁵⁾ ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32.

⁽⁶⁾ ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1.

съюз, за да се гарантира, че на ИППО, лицата, управляващи ПКИПЦК, и на ЛУАИФ действително не се позволява предверяване на кредитни рейтинги за оценяване на кредитното качество на активите. В тази връзка е целесъобразно в посочените директиви да бъдат изменени разпоредбите за правомощията на Комисията да приема делегирани актове относно общите норми за методите и системите за управление на риска, използвани от ИППО, от управляващите или инвестиционните дружества, които управляват ПКИПЦК, и от ЛУАИФ. Особено важно е Комисията да проведе подходящи консултации по време на подготовителната си работа, включително на експертно равнище, и да публикува резултатите от тези консултации. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.

- (4) Съответните мерки, установени в настоящата директива, следва да допълват другите разпоредби на Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг⁽¹⁾. С посочените разпоредби се установява общата цел за намаляване на предверяването на кредитни рейтинги от инвеститорите и следва да се улесни нейното постигане.
- (5) Тъй като целта на настоящата директива, а именно да се допринесе за намаляване на предверяването на кредитни рейтинги от страна на ИППО, ПКИПЦК и АИФ при извършването на инвестиции, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки по координиран начин, а поради паневропейската структура и въздействие на дейността на ИППО, ПКИПЦК и АИФ може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в посочения член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (6) Поради това директиви 2003/41/ЕО, 2009/65/ЕО и 2011/61/ЕС следва да бъдат съответно изменени.
- (7) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи⁽²⁾ държавите-членки се задължават в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между компонентите на дадена директива и съответните елементи от националните инструменти за транспониране. Законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано по отношение на настоящата директива,

⁽¹⁾ ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменение на Директива 2003/41/ЕО

В член 18 от Директива 2003/41/ЕО се вмъква следният параграф:

„1а. Като вземат предвид естеството, мащаба и сложността на инвестициите на институциите, държавите-членки гарантират, че компетентните органи следят за адекватността на методите за кредитна оценка на институциите, оценяват използването на позовавания на кредитни рейтинги, присъдени от агенции за кредитен рейтинг, съгласно определението в член 3, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (*), в техните инвестиционни политики и когато е целесъобразно, насърчават смекчаването на въздействието на такива позовавания с оглед намаляване на доверяването единствено и механично на тези кредитни рейтинги.

(*) ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 1.“

Член 2

Изменения на Директива 2009/65/ЕО

Член 51 от Директива 2009/65/ЕО се изменя, както следва:

- 1) в параграф 1 първата алинея се заменя със следното:

„1. Управляващите или инвестиционните дружества използват метод за управление на рисковете, който им позволява да наблюдават и измерват във всеки момент риска, свързан с позициите, и техния принос за общия рисков профил на портфейла на ПКИПЦК. По-специално те не може да се доверяват единствено или механично на кредитни рейтинги, присъдени от агенции за кредитен рейтинг, съгласно определението в член 3, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (*), за оценяването на кредитното качество на активите на ПКИПЦК.

(*) ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 1.“

- 2) вмъква се следният параграф:

„3а. Компетентните органи, като вземат предвид естеството, мащаба и сложността на дейностите на ПКИПЦК, следят за адекватността на методите за кредитна оценка на

управляващите или инвестиционните дружества, оценяват използването на позовавания на кредитни рейтинги, както е посочено в параграф 1, първа алинея, в инвестиционните политики на ПКИПЦК и когато е целесъобразно, насърчават смекчаването на въздействието на такива позовавания с оглед намаляване на доверяването единствено и механично на тези кредитни рейтинги.“;

3) параграф 4 се изменя, както следва:

а) буква а) се заменя със следното:

„а) критерии за оценяване на адекватността на метода за управление на риска, използван от управляващото или инвестиционното дружество съгласно параграф 1, първа алинея;“;

б) добавя се следната алинея:

„Критериите, посочени в първа алинея, буква а), гарантират, че управляващото или инвестиционното дружество не може да се доверява единствено или механично на кредитни рейтинги, както е посочено в параграф 1, първа алинея, за оценяване на кредитното качество на активите на ПКИПЦК.“

Член 3

Изменения на Директива 2011/61/ЕС

Член 15 от Директива 2011/61/ЕС се изменя, както следва:

1) в параграф 2 първата алинея се заменя със следното:

„2. ЛУАИФ въвеждат подходящи системи за управление на риска, за да идентифицират, измерват, управляват и следят по подходящ начин всички рискове от значение за инвестиционната стратегия на всеки АИФ и на които е изложен или може да бъде изложен всеки АИФ. По-специално ЛУАИФ не може да се доверяват единствено или механично на кредитни рейтинги, присъдени от агенции за кредитен рейтинг, съгласно определението в член 3, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (*), за оценяването на кредитното качество на активите на АИФ.“

(*) ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 1.“;

2) вмъква се следният параграф:

„3а. Като вземат предвид естеството, мащаба и сложността на дейностите на АИФ, компетентните органи следят за адекватността на методите на ЛУАИФ за кредитна оценка,

оценяват използването на позовавания на кредитни рейтинги, както е посочено в параграф 2, първа алинея, в инвестиционните политики на АИФ и когато е целесъобразно, насърчават смекчаването на въздействието на такива позовавания с оглед намаляване на доверяването единствено и механично на тези кредитни рейтинги.“;

3) в параграф 5 се добавя следната алинея:

„Мерките, които определят системите за управление на риска, посочени в първа алинея, буква а), гарантират, че ЛУАИФ не може да се доверяват единствено или механично на кредитни рейтинги, както е посочено в параграф 2, първа алинея, за оценяване на кредитното качество на активите на АИФ.“

Член 4

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за постигане на съответствие с настоящата директива, до 21 декември 2014 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 5

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 6

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 21 май 2013 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

L. CREIGHTON